

1. Ponovna revizija – posledica ozbiljnih propusta u postupku finansijskog izveštavanja

Izazovi sa kojima se suočava revizorska profesija danas (u uslovima brojnih korporativno-finansijskih skandala, kao i aktuelne svetske ekonomske krize), nikada nisu bili veći i mišljenja smo da je krajnje vreme za sve one koji se bave istraživanjima u reviziji da posebnu pažnju poklone području javnih očekivanja koja će u budućnosti biti sve naglašenija. Glavna ciljna grupa čije potrebe revizori primarno moraju da zadovolje, na početku XXI veka, jeste najšira javnost (poreski obveznici), koja od revizora očekuje da bude uveren da su transakcije sastavljača finansijskih izveštaja obavljene u zakonskim okvirima.

Suštinu revizije finansijskih izveštaja, dakle, predstavlja atestiranje njihovog kredibiliteta, tj. izražavanje mišljenja o tome da li oni na istinit i pošten način prezentiraju finansijski položaj i uspešnost poslovanja privrednog društva. Naime, dok je obaveza top menadžmenta preduzeća da prezentira istinite i poštene finansijske izveštaje (u skladu sa Opšteprihvaćenim računovodstvenim principima i standardima), dotle je obaveza revizora da u svom izveštaju izrazi zaključno mišljenje o tome, da li su finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazali stanje imovine, kapitala, obaveza i rezultat poslovanja konkretne kompanije.

Osnovnim zadatkom finansijske revizije označava se zaštita interesa vlasnika kapitala i obezbeđenje pouzdane informacione podloge za sve korisnike finansijskih izveštaja. Korisnici revizorskog izveštaja to treba da razumeju, jer revizor izražava relativno, a ne apsolutno uverenje, naglašavajući da u finansijskim izveštajima u odnosu na okvir izveštavanja, nema značajnijih grešaka, a ne da ih uopšte nema.

Da prođu ponovnu reviziju finansijskih izveštaja iz prethodnog (prethodnih) poslovnog perioda izabrale su mnoge kompanije koje su tokom poslednjih nekoliko godina odlučile da promene revizore. Na taj način, izvršni direktori korporacija i upravni odbori su nameravali da dokažu izvršavanje postupaka dužne pažnje, kao i da zadovolje dodatne odgovornosti koje im je nametnuo Sarbanes-Oxley zakon iz 2002. godine.

Neke druge kompanije u ponovnoj reviziji vide način za minimiziranje zabrinutosti akcionara u vezi sa kvalitetom prethodno obavljene revizije finansijskih izveštaja, s jedne strane, kao i način za vraćanje poverenja investitora.

Sa ponovnom revizijom suočavaju se, takođe, i računovodstvene firme, i to u slučaju kada kompanije predaju zahtev za registraciju za početnu javnu ponudu akcija. Osobe koje otkupljuju emisiju hartija od vrednosti mogu postaviti uslov da je isti revizor obavio reviziju finansijskih izveštaja kompanije za tekući poslovni period, kao i za sve prethodne poslovne periode, što u većem broju slučajeva dovodi do ponovne revizije prethodnih finansijskih izveštaja. Pored navedenog, prema propisima Komisije za hartije od vrednosti može se u praksi desiti slučaj da prethodni revizor nije nezavisan, što je dovoljan razlog da neka druga revizorska firma mora obaviti ponovnu reviziju finansijskih izveštaja.

Prilikom podnošenja zahteva za početnu javnu ponudu akcija, Komisija za hartije od vrednosti može zahtevati od kompanije da se uz poslednji izveštaj prilože i izveštaji prethodnog revizora, čime se, naime, od revizorske firme traži da ponovo ustanovi vezu sa ranijim klijentom. Prethodni revizor, u nekim slučajevima, možda nije spreman da ponovo izda svoj izveštaj, ili, jednostavno, prethodni revizor možda više i ne postoji.

Ponovne revizije za ovlašćene javne računovođe povlače neka jedinstvena praktična razmatranja, i to: šta potencijalni novi revizor treba da radi u slučaju da prethodna revizorska kuća kompanije više ne postoji, ili u slučaju da prvobitni revizorski tim sada radi za neku drugu

revizorsku firmu; šta činiti u slučaju ako je kompanija-klijent izvršila bitnije promene svoje interne kontrole u poređenju sa vremenom prvobitne revizije; da li novi revizor mora ponovo da obradi konfirmacije i prisustvovanje popisu; koje to okolnosti obično čine ponovnu reviziju neophodnom.

Odbor za standarde revizije (AICPA) je 1997. godine izdao SAS br. 84 (Komunikacija između prethodnog i novog revizora), koji se, takođe, po prvi put, pozabavio konceptom ponovnih revizija, dajući ovlašćenim javnim računovođama široke direktive kod takvih angažmana uveravanja. Osnovne karakteristike standarda SAS 84 su sledeće, i to: razjasnio je definicije pojmova "prethodni" i "novi" revizor; uvećao je kvantum upita koje novi revizor mora da izvrši, kao i revizorske dokumentacije koju prethodni revizor mora da mu stavi na raspolaganje; sugerisao da firme koriste pismo saglasnosti i pismo prihvatanja od strane klijenta, kao i pismo prihvatanja od strane novog revizora, s ciljem kvalitetnije komunikacije između nove i stare revizorske firme. Stručni tim za profesionalna pitanja pri Odboru za standarde revizije (eng. skrać. PITF), je izdao Practice Alert 02-3 (Ponovna revizija finansijskih izveštaja), koji se bavi pomenutim i drugim pitanjima. Da bi jednostavnije odlučio da li da prihvati angažman novi revizor treba da izvrši upite kod prethodnog revizora.

Prethodnom revizoru novi revizor mora jasno da ukaže da je svrha njegovih početnih upita da dobije informacije o tome da li da uopšte obavi ponovnu reviziju, što može da dovede do nekoliko tipičnih komplikacija. Naime, ukoliko se desi slučaj da firma prethodnog revizora nije u stanju u celosti da odgovori upitima novog revizora (zato što, na primer, više ne zapošljava ključne članove prvobitnog revizorskog tima), novi revizor bi se, u razumnoj meri, morao potruditi da pronade partnera iz prethodnog angažmana ili ostale istaknutije članove tima (koji su trenutno možda angažovani za neku drugu revizorsku firmu).

Činjenica je da novi revizor od potencijalnog klijenta mora dobiti odobrenje za razgovor sa članovima prethodnog revizorskog tima. Ukoliko to nije slučaj, članovi prethodnog tima nisu spremni da odgovaraju na pitanja novog revizora. Ovlašćenje bi trebalo da bude u obliku koji zadovoljava i revizorsku kuću i pojedinačne članove tima i trebalo bi da sadrži izjavu da se kuća u kojoj su trenutno angažovani članovi prvobitnog revizorskog tima ne dovodi u položaj prethodnog revizora.

Novi revizor, prilikom obavljanja početnog upita kod prethodnog revizora, mora pribaviti informacije o integritetu rukovodstva, zatim komunikacijama sa revizorskim komitetom vezano za prevaru, potom ilegalnim radnjama ili pitanjima vezanim za kontrolu, te, na kraju, eventualnim značajnim revizorskim ili računovodstvenim neslaganjima koja su se možda pojavila. Stručni tim za profesionalna pitanja pri AICPA je predložio da firma izvrši pomenute dodatne upite sa istim ciljem, tj. da procene etičnost rukovodstva ili pronađu neoborive dokaze o neuobičajeno neprimerenom ponašanju rukovodstva. I jedno i drugo pomenuto su faktori rizika u vezi prevara. Isto tako, potencijalnom novom revizoru oni, takođe, mogu pomoći da odluči o eventualnom prihvatanju angažmana.

Prema preporuci Stručnog tima za profesionalna pitanja pri AICPA, dodatne upute revizorska firma bi trebala obaviti na nekoliko načina, i to: razgovarati sa bankarima, advokatima, investicionim bankama ili ostalima koji poznaju rukovodstvo; razmotriti javno podneseni Obrazac 8-K, koji izveštava o promeni revizora, kao i primerak propisanog pisma prethodnog revizora; ispitati sve eventualne komunikacije prethodnog revizora sa revizorskim komitetom; razmotriti kopije korespondencije potencijalnog klijenta sa prethodnim revizorom ili regulativnim telima. Pisma sa izjavama rukovodstva datim prethodnom revizoru (ujključivši i siže neispravljenih pogrešnih iskaza u finansijskim izveštajima, kako u poslednje vreme

----- CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU -----

<http://www.maturskiradovi.net/eshop/>

**POGLEDAJTE VIDEO UPUTSTVO SA TE STRANICE I
PORUČITE RAD PUTEM ESHOPA , REGISTRACIJA JE
OBAVEZNA.**

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com